3.2.1. BİLGİ FELSEFESİNİN KONUSU VE PROBLEMLERİ

İnsanın duyumsanabilir veya düşünülebilir olanlara dair sezgi, gözlem veya akıl yürütme etkinlikleriyle ulaştığı betimlemeler veya yaptığı belirlemeler ve kuşaktan kuşağa sürdürülen bu tür aktarımlar (öğrenmeler) **bilgi** olarak ifade edilebilir.

Bilginin oluşumunda en azından bilgi edinen insanın ve bilgisi edinilen varlığın (gerçek ya da düşünsel) olduğu kabul edilir. İnsan; bu açıdan bir varlığa yönelir ve onun özellikleri üzerinde düşünür. Bunun sonucunda da bilgi edinmiş olur. Bilme ve bilgi arayışı; insanın bazı temel ihtiyaçlarını karşılama zorunluluğundan kaynaklandığı gibi daha saf olarak merak, şaşırma veya hayal etmesinden de kaynaklanabilir.

Bilgi, bireysel ve sosyal her türlü ilişkide bulunur. Teknik bilgilerden ahlaki veya dinî bilgilere kadar oluşturulan her bilgi hayata yön verir. Bilgiler hayatın rehberidir. Bilgiye dayalı gerçekleştirilen işlerde istendik veya istenmedik sonuçlarla karşılaşılabilir. Doğru bilgi hayat kurtarabilir, yanlış bilgiyse içinden çıkılmaz durumlara neden olabilir. Hatta doğruluğundan şüphe duyulmayan bilgiler bile insanları yanıltabilir.

Bilgiden kaynaklanan bazı sorunlar bilginin ne olduğunun sorgulanmasına ve onda bulunan problematik yapıların ayrıntılı olarak incelenmesine neden olmuştur. “Bilme fenomeni” ve bilginin doğasına yönelik yapılan sorgulama ve incelemeler, bilgi felsefesinin alanını oluşturmaktadır.

Epistemoloji (bilgi kuramı) olarak da bilinen bilgi felsefesi öncelikle bilme ve bilgi fenomeni üzerine odaklanır. Aynı zamanda bilginin doğruluğu, kaynağı, sınırı, ölçütü, değeri veya güvenirliliği gibi konular üzerinde de durmaktadır. Felsefe dışındaki bilgi alanları, kendi bilgilerinin doğruluğunu sorgulama ve temel argümanları temellendirme sırasında bilgi felsefesinden yararlanmaktadır.

Bilgi felsefesinin konusunu daha iyi anlamak için onun bazı ana problemlerine bakmak gerekir. Bu problemlerin bazıları şunlardır: “Doğru bilgi mümkün müdür?”, “Bilginin kaynağı nedir?”, “Bilginin sınırları ve doğru bilginin ölçütleri nelerdir?” ve “Bilginin güvenirliliği ve değeri nelerdir?”